

**EGYENSÚLYI PROBLÉMÁK A MAKROGAZDASÁGBAN,
A GAZDASÁGI NÖVEKEDÉS,
AZ ÁLLAM MAKROGAZDASÁGI SZEREPE**

EGYENSÚLYI PROBLÉMÁK A MAKROGAZDASÁGBAN - MUNKANÉLKÜLISÉG

- Ki a munkanélküli? Néesség = nem munkaképes korúak + munkaképes korúak → inaktívak + aktívak → foglalkoztatottak + munkanélküliek

= akinek az adott időszakban nincsen munkahelye, de munkát keres (önkéntes – azok a gazdaságilag aktív személyek, akik adott reálbér mellett nem hajlandóak munkát vállalni; kényszerű – azok a gazdaságilag aktív személyek, akik adott reálbér kínálat mellett nem találnak munkát)

- Okok:
 - frikcionális (súrlódásos) – kereslet és kínálat találkozásának nehézségei
 - konjunkturális – a nemzetgazdaság újratermelési menetéből fakadó
 - strukturális – a kereslet és kínálat szerkezeti eltéréseiből adódó (nem, kor, szakma, regionális)
- Magyarázatok:
 - klasszikus – keresési modell, hallgatólagos szerződések figyelembevétele, munka és szabadidő közti választás
 - keynesi – elégtelen kereslet → termelés → foglalkoztatás → munkanélküliség

EGYENSÚLYI PROBLÉMÁK A MAKROGAZDASÁGBAN - INFLÁCIÓ

= az árszínvonal tartós emelkedése. Az inflációs ráta mutatja meg, hogy hány százalékkal változik az árszínvonal egy korábbi időszakhoz viszonyítva ↔ defláció.

- Mértéke szerint:
 - kúszó – mérsékelt, néhány százalékos
 - vágató – évi 2-3 számjegyű
 - hiper – a pénz elértéktelenedése
- Okai:
 - keresleti – a kereslet változatlan kínálat mellett megnő (autonóm fogyasztás, beruházások)
 - kínálati (költség) – a kínálat változatlan kereslet mellett lecsökken (munkával kapcsolatos kiadások, a termeléshez felhasznált javak költségei)

GAZDASÁGI NÖVEKEDÉS

= a gazdaság fogyasztási, szükséglet-kielégítési lehetőségeinek bővülése, a nemzetgazdaság jólétének növekedése (nominális és reál) → növekedési ráta: valamely időszak (1 év) alatt bekövetkezett növekmény mutatóinak értékei az időszak elejihez viszonyítva.

- Növekedési tényezők:
 - a felhasznált munka mennyisége
 - a rendelkezésre álló tőkeállomány
 - a természeti tényezők
 - a technikai haladás

Extenzív növekedés – a termelés növekedése valamely termelési tényező mennyiségének növelése révén; intenzív – a termelés növekedése a termelési tényezők azonos mennyiségének használatával.

- Konjunktúra ingadozások – periodicitás: ciklusok → Kitchin (40 hónap), klasszikus (8-10 év), Kuznets (18-20 év), Kondratyev (40-60 év), superhosszú (150-200 év)

AZ ÁLLAM MAKROGAZDASÁGI SZEREPE

- Területei:
 - a gazdaságba való beavatkozás
 - a gazdasági működés törvényes kereteinek kialakítása
 - nemzetgazdaságok közötti kapcsolatok kiépítése és ápolása
- Céljai: gazdasági hatékonyság, makrogazdasági egyensúly, társadalmi igazságosság
- Szerepvállalásai: bekapcsolódás a
 - jövedelmek elosztásába
 - erőforrások allokációjába
 - makrogazdasági egyensúly alakításába
- Típusai: tervgazdálkodáson alapuló, fiskális (költségvetési), monetáris eszközökre támaszkodó